

**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

**HOTĂRÎREA Nr. 222
din „21” noiembrie 2013**

**Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la
funcționarea pieței monetare interbancare în moneda națională**

În temeiul art.5 alin.(1) lit.a) și lit.d), art.11 alin.(1) și alin.(2) și art. 26 lit.c) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulamentul cu privire la funcționarea pieței monetare interbancare în moneda națională, conform anexei.

**Președintele
Consiliului de administrație**

Dorin DRĂGUȚANU

REGULAMENT **cu privire la funcționarea pieței monetare interbancare în moneda națională**

Modificat prin:

HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, MO al R. Moldova nr.261-268 din 23.08.2019, art.1449
HCE al BNM nr.171 din 19.07.2018, MO al R. Moldova nr. 277-284 din 27.07.2018, art.1172

Capitolul I **Dispoziții generale**

1. Prezentul regulament stabilește principiile, regulile și termenii de bază privind funcționarea pieței monetare interbancare în monedă națională, atribuțiile și responsabilitățile participanților, particularitățile relațiilor dintre participanți la efectuarea tranzacțiilor pe această piață, precum și alte măsuri necesare funcționării în mod regulat și transparent a acestei piețe.

2. În scopul exercitării atribuțiilor sale de bază, Banca Națională a Moldovei:

- 1) reglementează și monitorizează piața monetară interbancară;
- 2) monitorizează activitatea băncilor pe piața monetară interbancară;
- 3) publică zilnic ratele de referință pentru operațiunile de atragere a mijloacelor bănești (CHIBID) și operațiunile de plasare a mijloacelor bănești (CHIBOR).

3. Prevederile prezentului regulament se aplică participanților la piața monetară interbancară, astfel cum sunt definiți de prezentul regulament.

4. În sensul prezentului regulament se definesc următoarele noțiuni:

a) cotație - cererea („bid”) sau oferta („ask”) afișate de către un participant prin intermediul sistemului de tranzacționare cu indicarea tipului tranzacției pe care participantul intenționează să o efectueze, a volumului mijloacelor bănești și a ratei oferite;

b) cotație fermă - cotația care este obligatorie la efectuarea tranzacției pentru participantul care afișează cotația în cazul în care un alt participant s-a decis să efectueze tranzacția;

c) cotație orientativă (informativă) - cotația care reprezintă intenția, nu și obligația unui participant de a efectua o tranzacție cu un alt participant în condiții negociabile;

d) data tranzacției - data la care se încheie tranzacția;

e) data valutei (value date) - data la care se efectuează decontările aferente operațiunii de atragere/plasare a mijloacelor bănești pe piața interbancară. Data valutei poate fi numai în zilele lucrătoare;

f) persoană autorizată - persoana desemnată de participant și înregistrată în sistemul de tranzacționare ca utilizator cu dreptul de a afișa cotații și de a efectua tranzacții în numele băncii;

g) piață monetară interbancară - piața în care se efectuează operațiuni de atragere și/sau plasare a mijloacelor bănești în formă de depozite și/sau credite între participanții pieței, la nivelurile ratelor dobânzii determinate liber de către aceștia;

h) platformă unică de tranzacționare - platforma electronică furnizată de Bloomberg Finance LP care permite efectuarea operațiunilor monetare pe piața interbancară;

i) sistem de tranzacționare - sistemul electronic din cadrul platformei unice de tranzacționare care permite efectuarea operațiunilor de atragere și/sau plasare a mijloacelor bănești în formă de depozite și/sau credite, precum și stocarea și transmiterea informației necesare pentru efectuarea tranzacțiilor;

j) solicitare pentru cotație („Request for Quote”) - solicitarea de a afișa o cotație fermă adresată expres de către un participant altui participant.

De asemenea, în prezentul regulament se utilizează și alte noțiuni definite în:

1) Regulamentul privind ratele de referință CHIBOR și CHIBID, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.110 din 30 mai 2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.122-124, art.851);

2) Instrucțiunea cu privire la modul de întocmire și prezentare a rapoartelor privind ratele dobânzilor aplicate de băncile din Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.331/2016.

(Pct.4 modificat prin HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, în vigoare 23.09.2019)

5. Participanți la piața monetară interbancară din Republica Moldova sunt băncile licențiate, care participă la Sistemul automatizat de plăți interbancare și au acces la platforma unică de tranzacționare.

6. Operațiunile de plasare/atragere a creditelor/depozitelor pe piața monetară interbancară a Republicii Moldova se efectuează prin intermediul sistemului de tranzacționare din cadrul platformei unice de tranzacționare.

7. În scopul tranzacționării în cadrul platformei unice de tranzacționare participanții la piața monetară interbancară trebuie să dispună de dotări tehnice corespunzătoare (Bloomberg Professional Service, programe și echipamente informatice conectate la acesta, echipamente de comunicații specifice – telefon, fax ș.a.).

8. Participanții negociază și încheie tranzacții pe piața monetară interbancară numai prin intermediul persoanelor autorizate și înregistrate în sistemul de tranzacționare.

9. Accesul la sistemul de tranzacționare este permis persoanelor autorizate ale participanților numai pe baza unui cod de utilizator propriu.

10. Banca Națională a Moldovei va monitoriza activitatea participanților în vederea analizei evoluției ratelor de dobândă pe piața monetară interbancară și va utiliza aceste informații în scopul realizării atribuțiilor sale.

Capitolul II

Principii de funcționare a pieței monetare interbancare

11. Toate băncile participante pe piața monetară interbancară au obligația de a contribui permanent la creșterea standardului profesional și a reputației pieței monetare interbancare din Republica Moldova.

12. Băncile participante pe piața monetară interbancară afișează pe paginile lor speciale în cadrul platformei unice de tranzacționare cotații orientative și/sau ferme pentru alte bănci participante. Cotațiile ratelor dobânzilor nominale vor fi exprimate procentual și afișate cu două semne după virgulă.

13. Persoana autorizată a participantului afișează cotațiile și efectuează tranzacțiile prin intermediul platformei unice de tranzacționare în numele participantului.

14. Participanții își asumă întreaga responsabilitate pentru acțiunile persoanelor autorizate care efectuează tranzacții pe piața monetară interbancară.

15. Participanții se vor asigura că persoanele autorizate nu vor dezvălui elementele aferente unor tranzacții încheiate cu alți participanți sau celor în curs de desfășurare și alte informații confidențiale, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

16. Participanții trebuie să dispună de norme proprii privind efectuarea tranzacțiilor pe piața monetară interbancară care vor reglementa, dar nu se vor limita la:

1) procedurile de lucru cu alți participanți;

2) modalitățile și procedurile de efectuare și înregistrare a operațiunilor, respectiv procedurile de confirmare;

3) penalitățile convenite între participanți pentru situații de nerespectare a termenelor de decontare a tranzacțiilor;

4) instrumentele financiare și alte active acceptate ca garanții la încheierea tranzacțiilor;

5) responsabilitățile persoanelor autorizate să efectueze operațiuni pe piața monetară interbancară;

6) modul de stabilire a limitelor pentru alți participanți.

17. Participanții vor asigura delimitarea atribuțiilor și departajarea activităților pe piața monetară pe compartimente distincte, conform practicilor internaționale (front office, back office).

18. Participanții vor desemna și vor asigura înregistrarea în sistemul de tranzacționare a cel puțin două persoane autorizate cu dreptul de a efectua tranzacții în numele băncii și vor comunica celorlalți participanți lista acestor persoane, precum și orice modificare intervenită pe parcurs.

Lista se va transmite prin intermediul SWIFT în termen de 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentului regulament. Orice modificare ulterioară va fi comunicată în termen de 2 zile lucrătoare de la producerea acesteia.

19. Participanților pe piața monetară interbancară li se interzice să exercite presiune directă sau indirectă asupra altor participanți cu scopul de a influența comportamentul lor pe piață, să încheie tranzacții care să influențeze costul mijloacelor bănești, să difuzeze informații false cu scopul de a influența situația de pe piață.

20. Participanții asigură utilizarea de către persoanele autorizate a expresiilor uzuale și a noțiunilor general acceptate în practica internațională.

Capitolul III

Funcționarea pieței monetare interbancare

Secțiunea 1. Publicarea cotațiilor

21. Pe parcursul orarului de funcționare a pieței monetare interbancare, orice participant care intenționează să plaseze/atragă mijloace bănești poate publica cotații informative și/sau ferme.

Cotațiile pot fi afișate pentru următoarele scadențe:

a) ON – 1 zi;

b) T/N – 1 zi cu data decontării în ziua lucrătoare următoare datei tranzacției;

c) 1W – 1 săptămână;

d) 2W – 2 săptămâni;

e) 3W – 3 săptămâni;

f) 1M – 1 lună;

g) 3M – 3 luni;

h) 6M – 6 luni;

i) 9M – 9 luni;

j) 12M – 12 luni.

22. Participanții sunt obligați de fiecare dată, la solicitarea altor participanți, să afișeze cotații ferme.

23. Afișarea cotațiilor ferme reprezintă o obligație asumată de a încheia tranzacția în condițiile anunțate în cazul în care cotația este acceptată.

24. Cotațiile vor conține cel puțin următoarea informație:

1) tipul operațiunii;

- 2) suma creditului/depozitului;
- 3) rata nominală a dobânzii;
- 4) scadența creditului/depozitului;
- 5) data valutei creditului/depozitului;
- 6) moneda creditului/depozitului.

25. Participanții pot modifica sau anula cotațiile afișate în orice moment pe parcursul orarului de funcționare a pieței.

26. O cotație fermă nu poate fi modificată sau anulată dacă aceasta a fost publicată în urma unei solicitări pentru cotații prezentată de un alt participant.

27. La sfârșitul fiecărei zile de tranzacționare, cotațiile încă afișate în sistem vor fi anulate în mod automat.

Secțiunea 2. Încheierea și confirmarea tranzacțiilor

28. Tranzacțiile pe piața monetară interbancară se efectuează, de regulă, în baza acordurilor încheiate între participanți.

29. Participanții efectuează tranzacții pe piața monetară interbancară doar în nume și în cont propriu.

30. Participanții convin asupra sumei fiecărei tranzacții, în limitele stabilite de sine stătător pentru alți participanți.

31. La efectuarea tranzacțiilor pe piața monetară interbancară participanții vor respecta limitele stabilite pentru alți participanți, în caz contrar, la atragerea/plasarea creditelor/depozitelor interbancare participanții vor solicita contrapărților garantarea acestora.

32. Marja dintre rata dobânzii la operațiunile de atragere și cea de la operațiunile de plasare a mijloacelor bănești va fi determinată liber pe piață.

33. Volumul minim de tranzacționare pentru care se anunță cotația fermă la plasarea/atragerea mijloacelor bănești este de 200 000 lei.

34. Dobânda pentru depozitele/creditele interbancare se calculează după formula procentelor simple. La calculare se va utiliza convenția Actual/365 zile (numărul de zile calendaristice din lună și 365 zile în an).

35. Orarul de funcționare a pieței monetare interbancare este cuprins între orele 9:00 - 17:00, ora Chișinăului, de luni pînă vineri inclusiv, cu excepția zilelor de sărbătoare nelucrătoare. Tranzacțiile de atragere/plasare a depozitelor/creditelor interbancare pot fi încheiate după ora 17:00 doar cu acordul ambelor părți și cu condiția respectării prevederilor punctului 38.

În cazul acordării creditelor interbancare garantate cu valori mobiliare de stat și/sau certificate ale Băncii Naționale a Moldovei, tranzacțiile se vor efectua în interiorul orarului de funcționare a Depozitarului central unic al valorilor mobiliare în conformitate cu regulile acestuia.

(Pct.35 modificat prin HCE al BNM nr.171 din 19.07.2018, în vigoare 31.07.2018)

36. Fiecare tranzacție de atragere/plasare a creditelor/depozitelor interbancare va fi confirmată în scris de către ambii participanți după încheierea tranzacției. Confirmările trebuie să includă cel puțin următoarele elemente:

- 1) denumirea contrapărții;
- 2) data încheierii tranzacției;
- 3) tipul tranzacției;
- 4) suma creditului/depozitului interbancar;
- 5) moneda creditului/depozitului;
- 6) scadența creditului/depozitului;
- 7) rata nominală a dobânzii în expresie anuală;
- 8) data valutei;
- 9) data plății dobânzii;

- 10) condițiile de achitare a dobânzii;
- 11) convenția de calcul;
- 12) datele bancare pentru efectuarea decontărilor.

37. Confirmările vor fi întocmite și transmise prin SWIFT sau, în cazul în care SWIFT nu funcționează, prin alte mijloace tehnice/electronice specializate, cu condiția acceptării acestora de către participanții la tranzacție. Subdiviziunile back office ale participanților sunt responsabile de întocmirea, transmiterea, recepționarea și verificarea confirmărilor. Angajații subdiviziunilor front office nu pot fi implicați în procesul de confirmare.

38. Confirmările urmează să fie transmise de către fiecare participant în cel mai scurt timp posibil după încheierea unei tranzacții în ziua încheierii acesteia.

39. La primire, toate confirmările urmează să fie verificate de către subdiviziunile back office ale fiecărui participant, iar în cazul necoresponderilor, trebuie întreprinse măsurile necesare pentru rectificarea lor. În cazul în care confirmarea participantului este incorectă, celălalt participant urmează să fie informat imediat. O confirmare rectificată urmează să fie cerută de la participantul a cărei confirmare a fost incorectă.

40. Ordinele de plată în vederea decontării tranzacțiilor pe piața monetară interbancară se vor transmite în termene utile care să asigure decontările cu data valutei negociată.

Capitolul IV Alte dispoziții

41. În caz de nefuncționare a platformei unice de tranzacționare, operațiunile pe piața monetară interbancară pot fi efectuate prin intermediul altor mijloace (telefon sau alte mijloace tehnice/electronice specializate), cu condiția acceptării acestora de către participanții la tranzacție.

În cazul efectuării operațiunilor de atragere/plasare a creditelor/depozitelor prin intermediul altor mijloace tehnice, participanții au obligativitatea înregistrării acestor operațiuni prin intermediul platformei unice de tranzacționare imediat după înlăturarea deficiențelor de funcționare a platformei.

42. Banca Națională a Moldovei are dreptul de acces prin platforma unică de tranzacționare la informația privind tranzacțiile încheiate pe piața monetară interbancară între bănci.

43. Băncile au dreptul de acces prin platforma unică de tranzacționare la informația privind tranzacțiile pe piața monetară interbancară atât proprii, cât și ale altor bănci (cu excepția informației privind denumirea băncilor ale căror tranzacții sunt reflectate în platforma unică de tranzacționare).

44. Banca Națională a Moldovei publică săptămânal și lunar pe pagina sa web oficială informația agregată privind tranzacțiile efectuate pe piața monetară interbancară a Republicii Moldova de către participanții acesteia.